

Гудзь О.Є.

*д.е.н., професор,
Державний університет телекомунікацій*

Gudz Elena

State University of Telecommunications

Шмалій Л.В.

*аспірантка кафедри менеджменту,
Державний університет телекомунікацій*

Shmaliy Lyudmila

State University of Telecommunications

МЕХАНІЗМ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ ЗВ'ЯЗКУ

MECHANISM OF INFORMATION AND COMMUNICATION PROVIDING ECONOMIC SECURITY OF COMMUNICATION ENTERPRISES

Анотація. У статті узагальнено і розвинено теоретичні підходи до формування механізму інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку, уточнено складники, функції, обґрунтовано послідовність та заходи формування механізму інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку з урахуванням деформацій зовнішнього і внутрішнього середовища та їхнього впливу на зміну бізнесових цінностей, компетентностей і пріоритетів діяльності в умовах широкого використання сучасних цифрових технологій. Зокрема, дослідження процесів формування механізму інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку на якісно нових теоретичних підходах виявило потребу визначення його місця та завдань у загальній сукупності механізмів економічної безпеки підприємств зв'язку. При цьому кожному з означених сукупностей заходів щодо формування механізму інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку варто використовувати вибірково, залежно від ризиків та загроз, що проявляються на підприємствах зв'язку.

Ключові слова: інформаційно-комунікаційне забезпечення, економічна безпека, підприємства, механізм, складники.

Постановка проблеми. Економічна безпека підприємства зв'язку передбачає виконання сукупності заходів у різні часові проміжки, з неоднаковою інтенсивністю і у різних сферах функціонування, зорієнтованих на ідентифікацію, локалізацію, превенцію і ліквідацію кризових явищ незалежно від масштабів руйнівного впливу та глибини їх розповсюдження. Ця сукупність заходів виконується, ґрунтуючись на масивах певної інформації та спеціалізованих комунікаційних ланцюгах, засобах, методах, інструментах, які сприяють протидії впливу кризових процесів. Водночас інформаційні потоки та комунікаційні ланцюги, засоби, методи, інструменти економічної безпеки вважаються атрибутами механізму інформаційно-комунікаційного забезпечення. Відповідно, виникла необхідність в обґрунтуванні нових підходів до формування механізму інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку в нових реаліях сьогодення та в умовах широкого використання сучасних цифрових технологій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Окремі аспекти теоретичних та практичних положень щодо проблем формування

механізму інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку знаходимо в публікаціях таких відомих учених, як: І. Ансофф, Н. Ботвіна, Т. Гладченко, О. Гривківська, О. Гусева, І. Зеліско, Г. Козаченко, Л. Лазаренко, С. Легомінова, Д. Никифорчук, В. Пономарьов, В. Сотниченко, П. Стецюк, І. Троц, Л. Шваб, Л. Юрович та ін. Проте слід відзначити, що не повною мірою уточнено складники, функції, обґрунтовано послідовність та заходи формування механізму інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку з урахуванням деформацій зовнішнього і внутрішнього середовища та їхнього впливу на зміну бізнесових цінностей, компетентностей і пріоритетів діяльності в умовах широкого використання сучасних цифрових технологій.

Мета статті. Головною метою цієї роботи є узагальнення і розвиток теоретичних підходів до формування механізму інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку, уточнення складників, функцій, обґрунтування послідовності та заходів формування механізму інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку з урахуванням деформацій зовнішнього і внутрішнього середовища та їхнього впливу на зміну бізнесових цінностей, компетентностей і пріоритетів діяльності в умовах широкого використання сучасних цифрових технологій.

Виклад основного матеріалу. Метою економічної безпеки підприємства є забезпечення його сталого розвитку, конкурентного положення за будь-яких деформацій і потрясінь у зовнішньому й внутрішньому середовищі.

Для досягнення цієї мети підприємству необхідно мати достатній обсяг матеріальних, технічних, інформаційних, трудових, фінансових, комунікаційних ресурсів, які утворюють основу забезпечення економічної безпеки, та побудувати раціональну ієрархію взаємодій, ланцюгів та взаємної комунікаційної підпорядкованості для превентивної протидії наявним та ймовірним загрозам і ризикам. Таким чином, обсяги ресурсів, що можуть бути використані для економічної безпеки підприємства, включають інформаційні

та комунікаційні. Обсяги зазначених ресурсів достатньо обмежені, а особливо їх нестача проявляється у ситуаціях спаду чи, навпаки, спонтанної активізації економічної діяльності підприємства. Тому будь-які процедури економічної безпеки здійснюються з використанням наявних у підприємства інформаційних та комунікаційних ресурсів відповідно до їх технологічних ланцюгів. З огляду на це, ще на початкових стадіях упровадження економічної безпеки слід спрогнозувати у часі та просторі комплекси заходів із формування механізму інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств. Для цього нам необхідно уточнити сутність та функції механізму інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку та обґрунтувати послідовність його формування.

На основі результатів розгляду наукових публікацій можна констатувати, що не існує чіткого розуміння поняття «механізм інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки». Цікаво, що дефініція «механізм» в економічній дослідженні була запозичена з технічної термінології, там переважно «механізмом вважають внутрішню будову машини, приладу, апарата, що приводить їх у дію» [8]. Але після того, як визначили, що механізм окреслює порядок будь-якої діяльності чи сукупність станів і будь-яких процесів чи явищ, це поняття вчені стрімко «поширили на суспільні явища: соціальні, економічні, організаційні, політичні тощо» [1, с. 332; 6, с. 122; 8, с. 445]. Відомий дослідник Л. Гурвіц, тлумачить механізм як «взаємодію між суб'єктами і центром, що складається з трьох стадій: кожен суб'єкт у частковому порядку посилає центру повідомлення, а центр, одержавши всі повідомлення, обчислює передбачуваний результат» [9].

Однак найчастіше науковці розглядають поняття «господарський механізм», яке, як стверджує Л.І. Абалкін, «використовується для ідентифікації механізму адаптації існуючих економічних систем, їх соціально-інституціональних обмежень до нових технологій і структурних змін, до нового типу економічного зростання» [11, с. 421]. Окрім того, науковці часто вживають і поняття «економічний механізм» [4; 12], об'єктом якого

«можуть бути різні економічні процеси і явища, а також групи людей». Тобто економічний механізм визначається як «сукупність елементів, що впливають на розвиток об'єкта, і як взаємозв'язок та взаємодія елементів, що забезпечують розвиток об'єкта» [4; 12]. Фактично кожне підприємство для досягнення своєї місії та визначеної мети й завдань використовує різні механізми. Це підтверджується різними дослідниками [3; 5; 7], які стверджують, що кожне підприємство використовує економічний механізм, у складі якого формуються інші функціональні механізми. Тобто логічно припустити, що у складі економічного механізму, крім інших, можна виокремити механізм економічної безпеки підприємства. За формальною логікою механізм економічної безпеки підприємства має складатися з локальних функціональних механізмів. Оскільки для забезпечення економічної безпеки велике значення має інформаційно-комунікаційний складник, то обґрунтовано сформулювати механізм інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємства.

Спираючись на загальнозживане тлумачення поняття економічного механізму підприємства та зважаючи на наше бачення і завдання дослідження, уточнимо, що під механізмом інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку варто розуміти взаємопов'язану систему знань, що включає всі дані щодо ризиків, загроз, небезпек, чинників, що їх генерують, і засоби організації, зберігання, накопичення, актуалізації, обробки і використання такого інформаційного масиву та сукупність ієрархічно упорядкованих локальних елементів, що включає сукупність технічних, програмних, організаційних та управлінських засобів, які формують інформаційні ланцюги й потоки та середовище кодування і передавання інформації всередині підприємства та обмін інформацією з його зовнішніми контрагентами та різними контактними аудиторіями, включаючи доступ та інтегрування до мереж загального використання різних рівнів, і які зорієнтовані на своєчасну ідентифікацію, ефективну превенцію та ліквідацію руйнівних проявів кризових явищ.

Під час розгляду цієї сукупності ієрархічно упорядкованих локальних елементів механізму інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств доцільно за характером і призначенням їхнього впливу виокремити основні, допоміжні та інфраструктурні складники [2; 10; 13]. Зважаючи на особливість функціонування підприємств зв'язку, а також непередбачуваність та латентність прояву руйнівних деформацій, процеси і стани механізму інформаційно-комунікаційного забезпечення їхньої економічної безпеки мають різні зорієнтованість, інтенсивність та інтервальність. Переважно вони зорієнтовані на забезпечення стабільності економічної, операційної та соціальної діяльності підприємства. Ідентифікація специфічних характеристик кожної з площин економічної безпеки підприємств зв'язку переконує у необхідності встановлення для механізму інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки базових орієнтирів та індикаторів. Сукупність цих орієнтирів та індикаторів має окреслювати безпекові аспекти фінансового, інвестиційного, кадрового, інформаційного, інноваційного, комунікаційного, організаційного, регламентного, технічного, технологічного, інфраструктурного і соціального забезпечення. Така сукупність орієнтирів та індикаторів дасть змогу сформулювати групи заходів для механізму інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки. Тобто дія механізму інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку має бути націленою на підвищення прибутковості та результативності їхньої діяльності і зростання капіталізації навіть за умов дестабілізаційних кризових процесів.

Для цього механізм інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємства зв'язку має сприяти:

- доступу до необхідних інформаційних масивів та потоків, що є основою надання послуг зв'язку та прогнозування здатності підприємства адекватно діяти в моменти активізації кризових процесів;
- створенню комунікаційних мереж і ланцюгів та формуванню умов для дієвого їх використання у моменти гіперактивності надання послуг зв'язку;

– прогнозуванню глибини та масштабів ризиків і загроз, пошуку джерел фінансування ймовірних утрат;

– підвищенню дієвості використання персоналу та забезпеченню їх компетентного зростання;

– пошуку і відбору фахівців, здатних ухвалювати нестандартні рішення та швидко діяти за ризикових чи кризових ситуацій;

– формуванню компетентностей швидкої самоадаптації персоналу до кризових змін чи руйнівного зовнішнього впливу;

– плануванню підготовки персоналу за компетенціями, необхідними у стратегічній перспективі розвитку підприємства;

– виявленню ризиків та загроз і ліквідації кризових явищ на підприємстві;

– здійсненню атестації фахівців щодо компетентностей ефективно діяти за нестандартних умов функціонування підприємства;

– розвитку корпоративної культури як дієвого інструменту протидії негативному впливу на персонал підприємства;

– формуванню стабільних і стійких комунікаційних ланцюгів між фахівцями, підрозділами, бізнес-процесами та різними контактними аудиторіями;

– задоволенню інформаційних потреб менеджменту за ризикових чи загрозливих ситуацій;

– забезпеченню збору інформації та обміну інформаційними потоками між фахівцями та підрозділами щодо обміну інноваціями, використання інноваційних технологій.

Таким чином, ключовими завданнями механізму інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку мають бути:

– формування комунікаційних умов для забезпечення інформаційних потреб менеджменту, персоналу та підрозділів підприємства;

– збір, розміщення на носіях, структуризація і використання відповідного інформаційного масиву;

– безпосередня передача документів та інформаційних потоків і сприяння її доступності для менеджменту, персоналу та підрозділів;

– розвиток систем та формування мереж обробки та транспортування інформаційних потоків;

– аналітична обробка інформаційного масиву та підготовка висновків і рекомендацій за результатами діагностики;

– розвиток інформаційно-комунікаційної мережі підприємства зв'язку та забезпечення її надійного функціонування у кризових умовах;

– забезпечення трансмісії інформаційних потоків між спеціалістами різних підрозділів із використанням різних ланцюгів та мереж;

– створення інформаційних, комп'ютерних, комунікаційних мереж зв'язку та ланцюгів, комп'ютерних систем зберігання і програмування, хмарних баз сховищ тощо;

– безпечне використання інформаційних і комунікаційних технологій;

– оптимальна взаємодія різних контактних аудиторій;

– формування гармонійної взаємодії всіх складових елементів економічної безпеки;

– забезпечення своєчасного доведення до виконавців ухвалених розпорядчих документів та вказівок;

– забезпечення оптимальної взаємодії персоналу і підрозділів за кризових процесів;

– гармонізація інформаційних і документальних внутрішніх та зовнішніх потоків;

– формалізація і доведення до персоналу ухвалених заходів щодо ідентифікації, локалізації, превенції та ліквідації руйнівних кризових впливів;

– документування управлінських рішень та заходів щодо ідентифікації, локалізації, превенції і ліквідації руйнівних кризових впливів та контролінг їх виконання;

– зберігання документів на паперових та цифрових носіях стосовно рішень і заходів економічної безпеки;

– регулювання інформаційних та документопотоків;

– формування стабільних надійних ланцюгів проходження управлінських рішень та заходів, які будуть дієвими в кризових умовах функціонування;

– формування нових комунікаційних ланцюгів;

– ліквідація комунікаційних ланцюгів та інформаційних потоків, що гальмують розвиток інноваційних процесів на підприємстві;

– налагодження чіткої системи взаємодії між підрозділами та менеджментом в умовах ризику;

– чіткий розподіл функцій щодо збирання, передачі, обробки інформаційних потоків та надсилання аналітичних результатів діагностики на відповідні рівні управління;

– закріплення персональної відповідальності за ухвалення і виконання управлінських рішень та заходів;

– забезпечення умов для безперебійної безпечної роботи комп'ютерної техніки та технічних засобів комунікації, логістичних систем тощо;

– розв'язання комплексних технічних, комунікаційних і технологічних проблем щодо забезпечення економічної безпеки;

– моніторинг розвитку інформаційно-комунікаційних технологій щодо мобільного зв'язку;

– діагностика особливостей технологічних процесів партнерів та конкурентів;

– діагностика власних технологічних процесів, пошук внутрішніх можливостей щодо модернізації та підвищення безпеки технологічних процесів;

– оцінка стратегічних перспектив розвитку інформаційно-комунікаційних технологій і прогнозування безпекових вимог до майбутніх інформаційно-комунікаційних процесів, які дадуть змогу підприємству надавати конкурентоспроможні послуги зв'язку;

– розроблення стратегії інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки;

– планування модернізації комплексу інформаційно-комунікаційних технологій для забезпечення економічної безпеки;

– планування бюджету на інформаційно-комунікаційне забезпечення економічної безпеки;

– обґрунтування та імплементація альтернативних сценаріїв інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки на основі альтернатив;

– організація виконання стратегії, прогнозів і планів інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки;

– діагностика результатів реалізації заходів інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки;

– оцінка ефективності інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки.

Упровадження складників механізму інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки обов'язково трансформується у конкретні заходи та процедури залежно від особливостей функціонування підприємства зв'язку та від складу і структури елементів майбутнього механізму інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку.

Таким чином, для формування механізму інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку необхідно розробити послідовність відповідних заходів. Серед таких заходів мають бути:

– прийняття рішення про формування механізму інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку;

– збирання та підготовка аналітичної інформації щодо сценарію формування механізму інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку;

– визначення мети та орієнтирів формування механізму інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку;

– формування пропозицій щодо функцій та принципів процедур формування механізму інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку;

– розроблення комплексу заходів із формування механізму інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку;

– визначення необхідних ресурсів для формування механізму інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку;

– розроблення детальних планів та графіків заходів формування механізму інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку;

– узгодження й ухвалення процедур формування механізму інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку;

– підготовка й ухвалення планового кошторису заходів формування механізму

інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку;

- апробація основних упроваджувальних процедур формування механізму інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку;

- виявлення недоліків та розроблення корегувальних заходів щодо вдосконалення процедур формування механізму інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку;

- корегування плану заходів із формування механізму інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку;

- доведення плану заходів щодо формування механізму інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку до підрозділів, виконавців, фахівців;

- моніторинг виконання плану заходів щодо формування механізму інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку;

- аналіз помилок під час формування механізму інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку і корегування планів, графіків проведення відповідних процедур та заходів;

- оцінка ефективності інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку;

- ухвалення рішення про завершення процедур формування механізму інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку.

Дослідження різних заходів щодо формування механізму інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств переконують, що диференційована сукупність заходів за окремими процедурами узагальненого процесу має передбачати:

- щомісячне отримання й опрацювання відповідної інформації для підготовки та ухвалення управлінських заходів, яка аналізує дані щодо визначених орієнтирів та індикаторів за звітний період;

- кампарентну діагностику значень визначених орієнтирів та індикаторів з аналогічними за попередні роки та періоди, формування аналітичного звіту;

- за наявності значних відхилень здійснення ретельної поглибленої діагностики щодо причин таких коливань і обґрунтування пропозиції щодо альтернативних сценаріїв та стратегій виконання необхідних заходів за різними напрямками економічної безпеки;

- надання керівництву й менеджерам аналітичної інформації щодо коливань зовнішніх умов і можливих проявів загроз, а також розроблення планів заходів щодо превентивних дій.

За сценарієм, коли зовнішні умови суттєво не змінюються, здійснюється моніторинг внутрішніх умов підприємств зв'язку щодо виявлення та ідентифікації ризиків і загроз. Для забезпечення стабільності внутрішніх умов необхідно розробити сукупність заходів, до яких доцільно долучити:

- ранню діагностику ризиків та загроз, визначення рівня їхнього можливого руйнівного впливу та чинників, що їх генерують;

- виявлення внутрішніх резервів щодо зниження наявних чи можливих ризиків і загроз, визначення обсягів необхідних ресурсів для превенції чи ліквідації їхнього негативного впливу;

- розроблення альтернативних сценаріїв щодо стабілізації розвитку підприємств зв'язку та збільшення їхніх компетентностей і конкурентних переваг;

- упорядкування процесів інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку;

- виявлення шляхів зниження витрат на інформаційно-комунікаційне забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку.

За сценарієм, коли руйнівні процеси на підприємствах зв'язку вже активізувалися, зникає доцільність проводити ідентифікацію чи якісь підготовчі заходи, але варто здійснювати іншу специфічну сукупність заходів з інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку, до якої слід долучити:

- застосування інноваційних інформаційно-комунікаційних ланцюгів, технологій, мереж та безпекових заходів для підвищення дієвості та захисту бізнес-процесів;

- визначення пріоритетних напрямів і сукупності заходів щодо зниження витрат ресурсів підприємств зв'язку;

- модернізацію цінової політики щодо послуг зв'язку та оптимізацію каналів реалізації послуг, підвищення їх клієнтоорієнтованості;
- оптимізацію організаційного дизайну підприємств зв'язку (особливо що стосується їх інфраструктурного забезпечення);
- моніторинг обсягів та динаміки ризиків, загроз діяльності підприємств зв'язку та їх рівня економічної безпеки.

Кожну з означених сукупностей заходів щодо формування механізму інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку варто використовувати вибірково, залежно від ризиків та загроз, що проявляються на підприємствах зв'язку. При цьому склад заходів мало залежить від зорієнтованості та структури складників механізму інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки. Ключова відмінність у цих заходах полягає у різниці компетентностей об'єктів впливу, бізнесових цінностей і пріоритетів діяльності, що залежать від мети та завдань економічної безпеки підприємств зв'язку.

Висновки і пропозиції. У статті узагальнено і розвинено теоретичні підходи до формування механізму інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку, уточнено складники, завдання, обґрунтовано послідовність та заходи формування механізму інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств з урахуванням деформацій зовнішнього і внутрішнього середовища та їхнього впливу на зміну бізнесових цінностей, компетентностей і пріоритетів діяльності в умовах широкого використання сучасних цифрових технологій. Зокрема, дослідження процесів формування механізму інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку на якісно нових теоретичних підходах виявило потребу у визначенні його місця та завдань у загальній сукупності механізмів економічної безпеки підприємств зв'язку. При цьому кожна з означених сукупностей заходів щодо формування механізму інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки підприємств зв'язку варто використовувати вибірково, залежно від ризиків та загроз, що проявляються на підприємствах зв'язку. При цьому

склад заходів мало залежить від зорієнтованості та структури складників механізму інформаційно-комунікаційного забезпечення економічної безпеки. Ключова відмінність у цих заходах полягає у різниці компетентностей об'єктів впливу, бізнесових цінностей і пріоритетів діяльності, що залежать від мети та завдань економічної безпеки підприємств зв'язку.

Література:

1. Большой экономический словарь / под ред. А.Н. Азрилиана ; 2-е изд., доп. и перераб. Москва : Институт новой экономики, 1997. 864 с.
2. Гудзь О.Є., Сотниченко В.М. Принципи та умови забезпечення економічної безпеки телекомунікаційних підприємств. *Економіка. Менеджмент. Бізнес*. 2016. № 4(17). С. 6–11.
3. Жданов С.А. Механизмы экономического управления предприятием : учебное пособие для вузов. Москва : ЮНИТИ-ДАНА, 2002. 319 с.
4. Кульман А. Экономические механизмы. Москва : Универс, 1993. 192 с.
5. Москаленко В.П. Развитие финансово-экономического механизма на предприятии : курс лекций. Сумы : Мрія-1 ЛТД, 2003. 106 с.
6. Путятин Ю.А. Финансовые механизмы стратегического управления развитием предприятия : монография. Харьков : Основа, 1999. 488 с.
7. Романовська Ю.А. Структура організаційно-економічного механізму розвитку стратегічного потенціалу підприємства. *Економіка: проблеми теорії та практики*. 2005. Вип. 205. Т. II. С. 494–501.
8. Словарь иностранных слов / под ред. И.В. Лёхина, Ф.Н. Петрова. Москва : Гос. изд. иностранных и национальных словарей, 1955. 856 с.
9. Теория экономических механизмов (Нобелевская премия по экономике 2007 г. Ч. 1). URL : <http://institutiones.com/theories/259-2007-1.html> (дата звернення: 20.12.2019).
10. Терентьева О.В. Основні процеси імплементації складових організаційно-економічного забезпечення антикризової діяльності підприємства. *Ефективна економіка*. 2015. № 4. С. 31–34. URL : <http://economy.nauka.com.ua> (дата звернення: 20.12.2019).
11. Экономическая энциклопедия / гл. ред. Л.И. Абалкин. Москва : Экономика, 1999. 1055 с.
12. Экономический механизм. Словарь терминов. URL : <http://birzhevik.ru/thesaurus/221/12065/> (дата звернення: 20.12.2019).
13. Altman E.I. Modeling credit risk for SMEs: evidence from the U.S. market *Abacus*. 2007. Vol. 1. P. 23–37.

References:

1. Azrilliana A.N. (1997) *Velykyy ekonomichnyy slovnyk [The Big Economic Dictionary]* 2nd ed., Suppl. M. Institute of the New Economy, 864 p.
2. Gudz O.E., Sotnichenko V.M. (2016) *Pryntsypy ta umovy zabezpechennya ekonomichnoyi bezpeky pidpryyemstv elektrosvyazku [Principles and Conditions for Ensuring the Economic Security of Telecommunication Enterprises]* "Economics. Management. Business" № 4(17), p. 6–11.
3. Zhdanov S.A. (2002) *Mekhanizmy hospodars'koho upravlinnya pidpryyemstvom [Mechanisms of economic management of the enterprise]* M.UNITI-DANA.

4. Kulman A. (1993) Ekonomichni mekhanizmy [Economic mechanisms] M. JSC "Izd. Progress, Universities Group.
5. Moskalenko V.P. (2003) Rozvytok finansovo-ekonomichnoho mekhanizmu na pidpryyemstvi [Development of financial and economic mechanism at the enterprise] Sums: «Mriya-1» LTD GDP, UABS.
6. Putyatin Yu.A. (1999) Finansovi mekhanizmy stratehichnoho upravlinnya rozvytkom pidpryyemstva [Financial Mechanisms of Strategic Management of Enterprise Development] Monograph .
7. Romanovskaya Yu.A. (2005) Struktura orhanizatsiyno-ekonomichnoho mekhanizmu rozvytku stratehichnoho potentsialu pidpryyemstva [Structure of organizational and economic mechanism of development of strategic potential of the enterprise] Coll. of sciences. works of Dnipropetrovsk National University. No. 205. Volume II. Dnepropetrovsk: DNU, P. 494–501.
8. Lechina I.V., Petrov F.N. (1955) Slovyk inozemnykh sliv [Dictionary of Foreign Words] M. Gos. ed. foreign and national dictionaries.
9. Theory of Economic Mechanisms (2007) Nobel Prize in Economics, Part 1. Available at: <http://institutiones.com/theories/259-2007-1.html> (accessed 20 December 2019).
10. Terentyev O.V. (2015) Osnovni protsesy realizatsiyi orhanizatsiyno-ekonomichnykh komponentiv kryzovoyi diyal'nosti pidpryyemstv [Basic Processes of Implementation of the Organizational and Economic Components of Enterprise Crisis Activity] № 4. P. 31–34 Available at: <http://economy.nayka.com.ua> (accessed 20 December 2019).
11. L.I. Abalkin. (1999) Ekonomichna entsyklopediya [The Economic Encyclopedia] Scientific Ed. Council of the Publishing House "Economy", Institute of Economics of the Russian Academy of Sciences; See ed. LI Abalkin. M.: OJSC "Ekonomika" Publishing House, 1055 p.
12. Economic Mechanism / Glossary Available at: <http://birzhevik.ru/tesaurus/221/12065/> (accessed 20 December 2019).
13. Altman, E.I.(2007) Modeling credit risk for SMEs: evidence from the U.S. market / E. I.Altman., G.Sabato / Abacus, P. 23–37.

Аннотация. В статье обобщены и развиты теоретические подходы к формированию механизма информационно-коммуникационного обеспечения экономической безопасности предприятий связи, уточнены составляющие, функции, обоснованы последовательность и меры формирования механизма информационно-коммуникационного обеспечения экономической безопасности предприятий связи с учетом деформаций внешней и внутренней среды и их влияния на изменение бизнес-ценностей, компетенций и приоритетов деятельности в условиях широкого использования современных цифровых технологий. В частности, исследования процессов формирования механизма информационно-коммуникационного обеспечения экономической безопасности предприятий связи на качественно новых теоретических подходах выявили необходимость определения его места и задач в общей совокупности механизмов экономической безопасности предприятий связи. При этом каждую из указанных совокупностей мероприятий по формированию механизма информационно-коммуникационного обеспечения экономической безопасности предприятий связи следует использовать избирательно, в зависимости от рисков и угроз, которые проявляются на предприятиях связи.

Ключевые слова: информационно-коммуникационное обеспечение, экономическая безопасность, предприятия, механизм, составляющие.

Summary. The article generalizes and develops theoretical approaches to the formation of the mechanism of information and communication support of economic security of communication enterprises, specifies the components, functions, substantiates the sequence and measures of formation of the mechanism of information and communication support of economic security of enterprises due to their external and internal deformations. business values, competencies and priorities of activity in the conditions of widespread use of modern digital techno Haggai. In particular, the study of the processes of formation of the mechanism of information and communication support of economic security of communication enterprises on qualitatively new theoretical approaches, revealed the need to determine its place and tasks in the overall set of mechanisms of economic security of communication enterprises. At the same time, each of the above sets of measures for the formation of a mechanism of information and communication support for economic security of telecommunication enterprises should be used selectively depending on the risks and threats that appear in the telecommunication enterprises. Each of these sets of measures for the formation of a mechanism of information and communication support for economic security of telecommunication enterprises should be used selectively depending on the risks and threats that appear in the telecommunication enterprises. At the same time, the composition of the measures depends little on the orientation and structure of the components of the mechanism of information and communication ensuring economic security. The key difference between these measures lies in the difference in the competences of the objects of influence, business values and priorities of activities, which depend on the purpose and objectives of economic security of the communication enterprises. At the same time, the composition of the measures depends little on the orientation and structure of the components of the mechanism of information and communication ensuring economic security. The key difference between these measures lies in the difference in the competences of the objects of influence, business values and priorities of activity, which depend on the purpose and tasks of economic security of the communication enterprises.

Keywords: information and communication support, economic security, enterprises, mechanism, components.